

PRZEWODNIK GIMNASTYCZNY

„SOKÓŁ”

ORGAN ZWIĄZKU POLSKICH GIMNASTYCZNYCH TOW. SOKOLICH W AUSTRII.

WYCHODZI PIERWSZEGO KAŻDEGO MIESIĄCA.

Prenumerować można: w Administracji, ulica Sokoła 1. 7 i we wszystkich księgarniach.

Redakcja i Administracja we Lwowie przy ulicy Sokoła 1. 7.

Cena prenumeracyjna:	
Miejscowa	rocznie
bez przesyłki	2 kor. 40 h.
z przesyłką	2 „ 60 „
Zamiejscowa	
z przesyłką	3 „ — „
Miejscowa	półroczn.
bez przesyłki	1 kor. 30 h.
z przesyłką	1 „ 40 „
Zamiejscowa	
z przesyłką	1 „ 60 „
Numer pojedynczy bez przesyłki 30 hal.	

Przedpłata roczna z przesyłką pocztową pod opaską:

Do Królestwa polskiego, Litwy, Rosyi 1 rs. 50 kop.

Do W. Ks. Poznańskiego Prus i Niemiec 3 marki.

Do krajów związku poczt. Europy i Stanów Zjed. Ameryki 5 franków.

Do krajów innych według taryfy pocztowej z dołosem opakowania i t. d.

Pilne korespondencje upraszamy nadsełać najpóźniej do 15. w miesiącu.

Obowiązkiem każdego prawego Sokola polskiego jest:*Dbać o zdrowie fizyczne i duchowe swoje i swoich;**Przestrzegać czystości i wyłącznego używania mowy polskiej;**Popierać przede wszystkim przemysł polski;**Pracować usilnie nad uświadomieniem i pozyskaniem ludu do pracy narodowej.*

Treść. Część obowiązująca: Ogłoszenie o Zjeździe delegatów. — Część zwykła: (Dr. Korytko): Czego nam potrzeba? — Sprawy Związku sokolego. — Tabela statystyczna polskich gimn. Towarzystw sokolich w Austrii za rok 1908. — Kronika sokola. — Różne sprawy.

CZĘŚĆ OBOWIĄZUJĄCA.

Ogłoszenie.

Wydział Związku polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich zwołuje niniejszem po myśli §. 19. statutu Związku

XVI. ZWYCZAJNY ZJAZD DELEGATÓW

związkowych Towarzystw sokolich
na dzień 11. października 1908.

w sali Sokoła-Macierzy we Lwowie.

Przedmioty obrad ogłosi się na miesiąc przed Zjazdem.

Uwaga. Według §. 7. lit. b) statutu, *każde Towarzystwo związkowe ma obowiązek wysłania na Zjazd jednego delegata, Towarzystwa zaś liczące nad 100 członków z końcem ubiegłego roku administracyjnego (1907) mają prawo wysłania na każdym następnym 100 członków (w pełnej liczbie) po jednym delegacie.*

Według §. 17. statutu, *każdy delegat ma być zaopatrzony przez Wydział swojego Towarzystwa w pisemne umocowanie. Członkom Wydziału Związku i związkowego Grona nauczycielskiego tudzież sprawozdawcy Komisji rewizyjnej przysługują prawa delegatów.*

Według §. 8. ust. 3. regul. obrad Zjazdu delegatów, *wnioski samoistne tylko wtedy mogą być wzięte pod obrady, jeżeli będą zgłoszone do Wydziału Związku przynajmniej na miesiąc przed Zjazdem.*

Nie dotyczy to wniosków w sprawie zmiany statutu, lub w ogóle ustroju Związku, gdyż wnioski te musiałyby być wniesione do Wydziału Związku najpóźniej do końca kwietnia.

Czołem!

Za Wydział Związku:

Korytko, sekretarz.

Fischer, prezes.

CZĘŚĆ ZWYKŁA.

Dr. St. Korytko.

Czego nam potrzeba?

Pytanie to nadzwyczaj obszerne i każdy na nie inaczej odpowie. Socjalista zażąda chleba, demokrat wolności i równości, arystokrata spokoju, poeta i artysta natchnienia, urzędnik awansu i podwyższenia pensyi, ludzie wolnych zawodów zarobku? słowem każdy żąda tego, czego sam dla siebie potrzebuje.

I nikt nie zdołałby wszystkich zadowolnić, bo ile jest zawodów i przekonań, tyle jest życzeń wprost nawet sprzecznych ze sobą tak, że zaspokojenie ich wszystkich wywołałoby walkę klas, stanów i stronnictw.

Nie leży też w mojej myśli rozważać z tego stanowiska postawionego na wstępie pytania.

Ja stoję na stanowisku pracy społecznej, pracy narodowej, pracy sokolej i z tego punktu widzenia zastanawiam się nad naszymi brakami i sposobem ich usunięcia.

A braki te są niestety i tamują rozwój naszego życia społecznego. O nich tedy chciałbym pomówić i wskazać lekarstwo, które zdaniem mojem, może usunąć nasze słabości.

Prawie wszyscy bierzemy udział w życiu społecznem, wielu z nas uczestniczy w pracy narodowej a wszyscy czujemy, że praca ta zbyt powoli postępuje, że owoc całego życia naszego, pracy kilkadziesiąt lat trwającej nie stanowi może nawet jednej kropli krwi w organizmie całego społeczeństwa.

Przypatrzmy się tej pracy, czy jest ona równomierna, czy jest z jedną myślą prowadzona, czy nie nuży ona nas przedwcześnie i czy nie zbyt szybko przygasają nasze zapaly. Po głębszej rozprawie przyznać musimy, że odpowiedź na te pytania będzie ujemną, bo praca nasza jest zbyt rozbieżną, bo każdy do innego dąży celu a stąd powstaje wzajemna walka przekonań a co gorsza osobistych interesów, ambicji i t. p.

Następstwem tego jest zniechęcenie do życia publicznego i do jednostek życia temu oddanych, bezkrytyczne ich potępienie przy równoczesnym posądzeniu, że pracują tylko dla siebie, dla swego dobra i swojej chwały.

I dzieje się, że jednostki lepsze, któreby mogły wziąć większy udział w pracy narodowej, zasklepiają się w ciasnych kołach życia prywatnego i giną bezpowrotnie dla narodu mimo, że są tak bardzo potrzebne.

Przyczyną tej rozterki w społeczeństwie, tego odosobnienia jednostek i oddzielenia od całego organizmu, tego przygasania ducha, jest moim zdaniem tylko małostkowość i brak wielkich celów, słowem brak idei, któraby te jednostki wiodła przez całe życie do wspólnego nam celu.

Idea bowiem jest w pracy społecznej gwiazdą przewodnią, jest słońcem, które pokrzepia i rozgrzewa, jest siłą nadziemską, która tworzy cuda. Jej siła jest niezwalczona, ona każe zapomnieć o drobnostkach życia codziennego, o niechęciach osobistych i doznanych urazach. Ona więc goi rany społeczne, godzi sprzeczności i sprowadza jedność; siłą zaś swej głębokiej myśli zapala jednostki do czynów bohaterских, do wytrwałej i ciężkiej pracy społecznej, do zwalczania wszelkich przeszkód a między temi i złości ludzkiej.

Idea w pracy społecznej, to uzdrowienie społeczeństwa i jego odrodzenie; jak długo ona przyświeca, społeczeństwo musi iść naprzód i musi się rozwijać.

Jej bowiem podstawą i celem, jej warunkiem istnienia jest czynnik szlachetny, jest dobro poza naszem „ja“ istniejące, jest więc myśl wznioślejsza, wolna od osobistych interesów i ambicji. Ona więc tylko może być czynnikiem rzetelnej pracy narodowej i pracy sokolej, bo ta praca musi mieć na celu tylko dobro ogólne.

A jeśli wszystkim nam w pracy naszej narodowej a tem samem sokolej przyświecać będzie zawsze idea, wtedy niewątpliwie osiągniemy nasze cele, bo stanemy karnie w naszych szeregach jako prawdziwi druhowie doli i niedoli, jako rzetelnie wzajem się miłujący równi i wolni synowie jednej matki i nigdy się nie zdarzy, by ktoś między nimi czynił różnicę jedynie z powodu majątku lub stanowiska.

Ale idea musi przeniknąć serca nasze, byśmy w druhach naszych widzieli może młodszą, opieki potrzebującą, brać naszą a nigdy pospółstwo niegodne podania ręki.

Sprawy Związku sokolego.

Związek. Protokół posiedzenia Wydziału Związku odbytego we Lwowie dnia 31. maja 1908 roku w lokalu Związku sokolego.

Przewodniczący d. Dr. Fiszer. Obecni: dd. Barański, Dr. Czarnik, Czaykowski, Durski, Dr. Korytko, Kosacz, Krupiński, Lauryńów, Mokrański, Mokrzycki, Osiadacz, Romanowski, Dr. Rowiński, Świątkiewicz, Dr. Tarnawski, Wallek, Witwicki Dr. Wyrzykowski, a z głosem doradczym dd. Janikowski i Szaynowski.

I. Protokół z posiedzenia z 15. lutego b. r. odczytano i przyjęto bez zmiany do wiadomości.

Nieobecność swą na posiedzeniu z 15. lutego b. r. usprawiedliwił dodatkowo d. Jan Kanty Krupiński.

Nieobecność na odbywającym się posiedzeniu usprawiedliwili dd.: Baranowski, Bujanowski, Kessler, Rućński, Turski, Wiśniewski. Nieusprawiedliwił Dr. Ptas.

Zdając sprawę z czynności prezydyalnych zawiadomił d. prezes Wydział o korporatywnym udziale Związku w pogrzebie ś. p. Andrzeja hr. Potockiego we Lwowie i o wysłaniu z tego powodu delegacji do Krzeszowic i pisma kondolencyjnego do wdowy, o czym zresztą już była obszerna wzmianka w „Przewodniku“. Po przeczytaniu podziękowania hr. Potockiej za kondolencję, poświęcił d. prezes kilka gorących słów pamięci ś. p. Platona Kosteckiego, Rusina, najszlachetniejszego i gorącego przyjaciela Polaków i pierwszego sekretarza Sokoła-Macierzy, ś. p. Wąsowskiego, wiceprezesa Sokoła w Komarnie i pamięci ś. p. Wawrzyńca Stycznia, którego pogrzebano właśnie w dniu posiedzenia, długoletniego prezesa Sokoła w Krakowie i I. wiceprezesa Związku, za którego prezesostwa wybudowano gmach, pod którego przewodnictwem opracowano statut Związku. Wydział uczcił pamięć tych zmarłych przez powstanie.

II. Następnie przedstawia d. prezes sprawy załatwione przez komisję miejscową na podstawie otrzymanego od wydziału upoważnienia.

W sprawie zatargu w Sokole w Horodence między d. R. a d. O. postarano się o potrzebne wyjaśnienie; w sprawie wystąpienia 21 nauczycieli ze Sokoła w Horodence uznała komisja miejscowa po zbadaniu sprawy, że masowe ich wystąpienie ze Sokoła było bezpodstawne i wyraziła ubolewanie, że stało się to w chwili, gdy wrogowie nasi łączą się do wycieczek i ataków przeciw polskości; Limanowej udzielono z funduszu obrotowego konia za 145 K na spłatę po 5 K miesięcznie; W sprawie zatargu w Sokole w Nowym Sączu między dd. F. a B. przeprowadzono korespondencję, zatarg ten jednak zakończył się pokojowo; przyjęto do Związku gniazdo Złoty potok i przydzielono je do okręgu VI; przyjęto do wiadomości wykluczenie d. N. ze Sokoła w Horodence; Turce nad Stryjem udzielono konia i kozła z funduszu kościuszkowskiego na 10-letnią spłatę; Żydaczów przyjęto do Związku i udzielono 20 par maczug na spłatę po 5 K miesięcznie; Wyżnicy uchwalono dać bezpłatnie z funduszu kościuszkowskiego konia i poręcze;

W końcu przedstawia d. prezes sprawy załatwione przez siebie odręcznie: Wysłano telegram na ręce Dra Głabińskiego przy sposobności wstąpienia posłów stronnictwa ludowego do Koła polskiego; d. prezes brał udział w posiedzeniach komitetu budowy pomnika ś. p. A. Potockiego. Do przeprowadzenia lustracji i przywrócenia normalnych stosunków w Bełzie delegowano d. Janikowskiego. W pomniejszych sprawach przeprowadzono korespondencję z gniazdami: Biała, Busk, Chrzanów, Czerniowce, Dębica, Husiatyn, Łańcut, Milatyn nowy, Mińsk, Przeworsk, Rudki, Stary Sącz, Wilno, Zaleszczyki. Szereg gniazd zawiadomił Związek o swych uroczystościach.

IV. Złoty okręgowy — sprawozdawca d. Durski. Zatwierdzono programy Złotów okręgu II., IV. i VII, z tem, że wydziałom okręgu II. i IV. doradza się rozłożenie zbyt przeładowanego programu Złotu na dwa dni i w myśl wniosków grona związkowego zatwierdzono na sprawozdawcę technicznego Złotu okręgu II. d. Domaradzkiego, IV. d. Kozłowskiego, VII. d. Rucińskiego. Na sprawozdawców wydziału Związku wybrano na zlot okr. II. d. Barańskiego, IV. d. Dra Korytkę, a VII. d. Dra Witwickiego. Nadto wybrano delegata do Tarnobrzegu (poświęcenie sztandaru dnia 7. czerwca b. r.) d. Witwickiego, do Głogowa (28. czerwca) d. Janikowskiego, do Nowego Targu (2. sierpnia) jednego z druhów krakowskich, do Winnik (28. czerwca) d. Janikowskiego lub d. Czarnika, do Halicza (21. czerwca) d. dra Czarnika.

Następnie zgodnie z wnioskiem grona związkowego uchwalono wysłać do Frankfurtu nad Menem na zlot turnerstwa niemieckiego jako sprawozdawców związkowych na koszt Związku dd. Kubalskiego i Świątkiewi-

cza a przyjęto do wiadomości, że do Londynu jedzie na własny koszt d. Czarnek.

Kursy okręgowe — sprawozdawca d. Durski. (Patrz „Przewodnik“ za czerwiec str. 45). Przyjęto do wiadomości i uchwalono wypłacić zwyczajną subwencję.

V. Instrukcja lustracyjna — sprawozdawca d. Dr. Czarnek. W instrukcji tej położono równomierny nacisk na lustrację administracyjną i techniczną. Przyjęto na wniosek d. Tarnawskiego bez zmian w myśl wniosków komisji miejscowej i grona związkowego.

VI. Przepisy o służbie sokolej — sprawozdawca d. Czarnek. W toku obszernej dyskusji, w której uczestniczyli dd. Morański, Korytko, Rowiński, Świątkiewicz, Kubalski, Wallek, Kossacz, poruszono sprawę zmiany regulaminu pochodowego ze względu na stanowisko prezesów gniazd, sprawę przyrzeczeń i uroczystych ślubowań sokolich (d. Mokrański), sprawę zmiany odznak wydziału Związku. Uchwalono: przekazać przepisy o służbie sokolej ponownie komisji miejscowej do rozpatrzenia i ewentualnego uwzględnienia poruszonych w toku dyskusji wniosków.

Podczas dyskusji nad tą sprawą podniósł d. Dr. Rowiński widoczny zastój w rozwoju sokolstwa i celem zastanowienia się nad reformą sokolstwa wnosi: zwołać ankietę złożoną z członków wydziału Związku, grona związkowego, a także Sokolów z poza wydziału Związku i grona, którzy się sokolstwem gorliwie zajmują. Po dyskusji uchwalono: zażądać w tej sprawie opinii okręgów z oznaczeniem terminu preklusywnego, a następnie zwołać dla tej sprawy osobne posiedzenie wydziału Związku, grona związkowego, zaprosić członków Sokolów z poza wydziału Związku gorliwie zajmujących się Sokolstwem, celem przeprowadzenia reformy. W jakim kierunku należy zażądać opinii okręgów ma przedstawić konkretne wnioski d. Dr. Rowiński.

VII. Regulamin związkowego grona nauczycielskiego — sprawozdawca d. Dr. Korytko. Po dyskusji, w której brali udział dd. Rowiński, Szajnowski, Świątkiewicz, Mokrański przyjęto przedłożony projekt uchwalony przez grono związkowe i komisję miejscową, z tem, że pierwszy ustęp §. 2. ma brzmieć: Związkowe grono nauczycielskie składa się: z naczelnictwa związkowego i jego zastępców, z naczelników okręgowych, o ile nie należą do naczelnictwa związkowego i z 6 wybranych przez Zjazd delegatów, z których czterech ma być ze Lwowa. W drugim ustępie tego §. ma być wszędzie opuszczone słowo „dwóch“.

VIII. Sprawę wysłania instruktora do Ameryki przedstawia d. Wallek. Uchwalono wysłać do Ameryki d. Włodzimierza Świątkiewicza, który jednak może wyjechać tylko na miesiąc wrzesień i październik a na pokrycie kosztów jego podróży (do N. Jorku ewentualnie do Chicago) a także kosztów utrzymania wyznaczyć kredyt do wysokości 3.000 koron.

IX. Przepisy o umundurowaniu sokolem — sprawozdawca d. Wallek. Projekt ten wypracowany przez d. Romanowskiego uwzględnia uchwaloną przez ostatni Zjazd delegatów pelerynę wprowadzoną w miejsce haweloka. Ponieważ komisja miejscowa uchwaliła przyjąć przed Zjazdem delegatów tegoroczny z wnioskiem na reasumę tej uchwały i zatrzymanie płaszczy dawnego typu t. j. haweloków, poddał d. prezes najpierw pod głosowanie wniosek komisji, a gdy ten upadł, przyjęto całe przepisy o umundurowaniu, z tą zmianą, uchwaloną na wniosek d. Rowińskiego, że członkowie wydziału Związku mają mieć odznakę „Wydziałowy Związek“, a nie „Polski Związek sokoli“.

X. Obchód Grunwaldzki — sprawozdawca d. Wallek. Stosownie do uchwały wydziału Związku z 16. lutego 1908 nadesłał Sokół w Krakowie pismo z propozycją urządzenia przyszłego Zlotu w Krakowie, sposób sfinansowania jego i wniosek, aby Zlot ten odbył się

w r. 1910 jako 500-setną rocznicę bitwy Grunwaldzkiej. Pismo to nadesłane tuż przed posiedzeniem wydziału nie było przedmiotem obrad komisji miejscowej.

W obszernej dyskusji nad tą sprawą zabierali głos dd. Durski, Witwicki, Rowiński, Korytko, Szajnowski, Świątkiewicz, Mokrański, d. Czarnek, Wyrzykowski i sprawozdawca, poczem uchwalono przekazać sprawę obchodu Grunwaldu ponownie do rozpatrzenia komisji miejscowej łącznie ze sprawą przyszłego zlotu i wnioskami Sokola w Krakowie.

XI. Związek Sokolstwa słowiańskiego, sprawozdawca d. Czarnek. Uchwalono rokowań nie zrywać, a kwestję rozpatrzenia naszego przystąpienia do Związku słowiańskiego poruczyć dd. Wallekowi i Rowińskiemu bez żadnych jednak zobowiązań z ich strony. Uznano, że wystąpienie Związku Sokolstwa słowiańskiego na zewnątrz mogłoby nastąpić dopiero na podstawie jednomyślnej uchwały wydziału Związku Sokolstwa słowiańskiego.

XII. Kurs związkowy — sprawozdawca d. Durski. W myśl uchwały grona związkowego przedstawia sprawozdawca projekt d. Kwiatkowskiego urządzenia kursów związkowych dwuletnich w gniazdach okręgowych. D. Świątkiewicz zgłasza wniosek mniejszości, który upadł na Gronie związkowym: zamiast kursów dwuletnich urządzać 6-tygodniowy kurs związkowy niższy, a po odbyciu jego wydawać jedynie świadectwa frekwencyjne; uczestnicy tych kursów mają następnie odbyć rok praktyki w gnieździe sokolem, potem odbyć drugi kurs 6-cio-tygodniowy związkowy wyższy i dopiero otrzymają dyplomy na nauczycieli gimnastyki w towarzystwach sokolich. D. Korytko wnosi odmiennie od obu wniosków: urządzać kursy jedynie dla kształcenia naczelników tow. sokolich, gdyż tylko o tych nam chodzić powinno. Kandydaci ci mieliby odbywać: 1. w ciągu 2 lat dwa kursy okręgowe, 2. następnie kurs związkowy, 3. złożyć egzamin kwalifikacyjny i dopiero wtedy mogliby otrzymać patenty na nauczycieli. Wydział Związku wyraził opinię, że ze względu na kosztą i brak sił fachowych nauczycielskich kursy dwuletnie mogłyby się odbywać jedynie w gniazdach centralnych a związek tych kursów nie będzie mógł subwencjonować, poczem wszystkie wnioski przekazał ponownie gronu związkowemu do rozpatrzenia.

W r. b. uchwalono kursu związkowego nie urządzać, zaś stosownie do uchwały grona związkowego zezwolono na urządzenie dwutygodniowych kursów okręgowych (wniosek d. Rucińskiego), jednak z kursów tych nie należy dawać żadnych świadectw choćby nawet frekwencyjnych.

XIII. Zamknięcie rachunkowe za r. 1907 Preliminarz na rok 1908 i sprawozdanie kasowe — sprawozdawca d. Osiadacz.

Zamknięcie rachunkowe za r. 1907 wykazuje w przychodzie i rozchodzie po 35.071.71 koron, preliminarz zaś na rok 1908 34.572.75 koron. Stan kasy wykazuje z dniem 28. maja 1908 w przychodzie koron 11.666.29, w rozchodzie koron 5.453.78, nadwyżka 6.212.51 koron.

XIV. Wybór grona związkowego. Naczelnikiem związkowym wybrany d. Antoni Durski, I. zastępcą Szczęsny Ruciński, II. zastępcą Włodzimierz Świątkiewicz. Jako naczelnicy okręgowi wchodzi w skład grona: dd. Stanisław Dubelski, Karol Stary, Eugeniusz Złotnicki, Jan Durski, Antoni Domaradzki, następnie wybrano ze Lwowa dd. Alfreda Hamburgera, Baternaya, Tymeckiego Jana i Wolskiego Jana, a z poza Lwowa d. Kubalskiego i Kozłowskiego J.

XV. Oznaczenie miejsca i czasu przyszłego Zjazdu delegatów. Oznaczono: Lwów, w dniu 11. listopada 1908 roku.

Tabela statystyczna
polskich związkowych gimnastycznych Towarzystw sokolich w Austrii za rok 1907
zestawiona na podstawie sprawozdań i raportów.

Liczba porządkowa	Okręg i Gniazdo	Rok założenia	Liczba członków			Przeciętna liczba biorących udział w. ówiozeniach																	Przychód							Rozchód							Wartość nieruchomości	Fundusz budowy sokolni	Wartość inwentarza	Długi hipoteczne, i inne	Czysty majątek Towarzystwa koron	Fundusz sztabarowy	
			ogólna	umundurowanych	ówiczących się	członków			Uczniów							Uczenic							L. obchodów narodowych	L. ćwic. publicznych	wpisowe	wkładki	remuneratione i opłaty za naukę gimn.	subwencye	dary	inne	Razem r. 26—31 koron	płace	czynsz	opał i światło	spłata długów	inne							razem r. 33—37 koron
						mężczyzn	tygodniowo godzin kobiet	tygodniowo godzin	szkół ludowych i wydzielonych	tygodniowo godzin	szkół średnich i seminaryum	tygodniowo godzin	towarzystwa	tygodniowo godzin	szkół ludowych i wydzielonych	tygodniowo godzin	szkół średnich i seminaryum	tygodniowo godzin	towarzystwa	tygodniowo godzin	Liczba członków Grona nauczycielskiego																						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
Okręg I.																																											
1	Andrychów . .	1903	106	15	14	5	3	5	2		42	2					36	2				3	2	1	22	974	28	50	67	559	1700	335		21		464	820		3838	562	891	4792	
2	Biała	1900	100	21	41	14	3	7	2					16	2						3	4	2	33	716	78	200	113	1311	2446	180	50		1195	1425		5363	650		6019	60		
3	Bochnia △○=	1891	234	45	20	20	3	14	2	290	12			34	2						4	6	4	140	2060	417	100		2824	5541	1709		152	834	3797	6042	5400	618	2414	6364	2068		
4	Chrzanów △○	1897	136	27	14	14	2			300	14										2	3	2	4	1444	463	870	96	1621	4498	611		205	260	3422	4498	19190		4635	14275	9766		
5	Cieszyn Sl. A. =	1892	107	30	55	41	2	14	1					20	2						2	3	3	19	350	60			2816	3245		306	66	2873	3245		1925	1000		8617			
6	Dąbrowa Sl. A.	1907	40	12	30	20	4														3	2		40	90		30	126	286			25	40	92	157		69		199				
7	Dziedzice Sl. A.	1906	50	18	18	18	3														1	1		2	149				151				10	148	158	450	455		400	50	50		
8	Frysztat Sl. A.	1903	43	4	19	5	2	4	2												1	3	18	200			1	285	504		180	76	362	618	675		343	288	730	271			
9	Janowice . . .	1905	50	4	18	18	4														4	1		1	180				78	309			20	20		150			150				
10	Jaworzno △○	1894	150	25	33	36	5	28	2	2	10	10		28							3	1	44	1800	1100	318	1860	5122			850		40714	41064	70000		8897	41800	36318				
11	Jordanów . .	1896	68	16	12	8	3			86	4			12	3						8	2	1	12	386	50	11	412	871	125	100	80		383	688		1890		2073				
12	Kalwarya . . .	1898	55	18	20	5	3							10	2						8	4	1	55	609	50	96	2190	3000	55	220	33		1178	1486		1486	979		2492			
13	Karwina Sl. A.	1904	89	16	42	21	4	8	2												5	2	13	16	164	30	570	780			24	20	317	361		523	160	1425	230				
14	Kęty	1902	96	28	12	2	2	4	2												2	2	1	20	825	16	222	1083	249	90	52		503	894		1024	169		2910				
15	Kraków △○=	1885	1164	190	372	77	12	14	3	412	10	386	20	86	8	220	8	60	2	48	3	15	4	3	372	11968	8920	5500		14579	36339	11315		4675	3036	17818	36339	179924		18701	74479	129502	
16	Łąki Sl. A. . .	1907	23	11	20	23	2		2												1			48					48					30	30		80		30				
17	Maków	1906	60	20	10	10	2														1	2		38	498		35	751	1322	87	84	40		243	451		223		1809				
18	Michałkowice Sl. A.	1903	24	9	12	12	4			22	3			2	3						3	4	3	88					306	397				281	281		260		116				
19	Mszana dolna .	1904	40	16	10	3	3														3			10	415				225	650	67	240	6		163	476		743		916			
20	Myślenice △=	1894	102	26	12	8	3			1	4					20	2				2	3	5	14	1214	400		2889	4524	360		953	1365	1804	4482	25300		4910	13115	15300			
21	Niem. Lut. Sl. A.	1905	40	14	27	15	2	5	1					10	1						2	2	1	4	50		15	91	160			55	120	175		672	418	860					
22	Niepolomice ○	1902	42	7	8	4	2			20	3										3	2	1	9	460		109	808	1386	48		37	855	383	1823	7404		446	3352	3767			
23	Nowy Targ △.	1893	126	27	16	14	6					220	8	8	2						2	1	78	1110		369	62277	63834	312		222	2106	65823	68463	49718		2546	51590	5680				
24	Orłowa Sl. A.	1906	60	15	30	20	2														4	2	5	15	81		30	400	526			120	85	20	420	645		400	300	150			
25	Oświęcim . . .	1894	50	9	9	8	4			250	3			20	2						8			783					791	90	423			395	908		5921	300		616			
26	Podgórze △=	1892	184	35	36	15	6	10	2			140	7	10	2							11	62	2261	1776	500		6427	11026	2511		1260	3797	3705	11278	80000		2505	40570	45585			
27	Siersza Wodna .	1904	58	8	12	12	2														3	1		40	398				502	82	1022			170	170	2583	369		1220				
28	Skawina △○	1896	50	19	12	12	4			150	6					150	6				1	2	2	10	694		574	242	1194	2714	246		507	580	1448	2781	25035		1592	11546	12560		
29	Sucha	1906	120	86	45	35	4	10	2	120	3			12	2						3	3	6	60	711	49	99	2883	8802	855	1505	187		1555	3602		2696	400	2296				
30	Trzebinia . . .	1907	48	12	12	9	4														1			102	436		100		332	970	86	226		205	149	666		277	350	300			
31	Wadowice △○=	1887	216		28	12	3	16	2	303	6	430	16	34	3						5	3	1	34	2986	3492	300	152	2267	9231	3783		695	2316	1900	8694	37815		3724	44096	54208		
32	Wędrynia Sl. A.	1906	39	12	15	15	1														3	2	2	21	96		23	958	1098			20		329	714	1063		57	650	200	507		
33	Wiedeń	1902	57		24	13	2														2	1		46	295				50	36	16	443	188	150		124	43	455		105	296	76	
34	Wieliczka =○	1892	104	20	20	20	4			30	2					30	2				3	3	2		866	37	250	246	1399	2798	458		93		888	1439	6186	1270		6186			
35	Zakopane =○	1894	111	48	26	6	6	15	3	24	3	63	5	8	3	20	3				3	7	8	54	1336	521	200	105	5655	7871	841	500	198	2010	4322	7871	11000	836	2856	2814	14304		
36	Zator	1906	56	5	7	5	2														1			35	640				145	182	1002	102	222	42		810	1176		300	778		1077	
37	Żywiec △○=	1893	222	38	24	12	3	10	3	250	14	1																															

Okręg II.																			
1	Dąbrowa	1892	112	38	12	12	8												
2	Grybów	1895	115	22	8	8	2			32	2			7	2				
3	Krynica	1907	25	11	9	8		3											
4	Limanowa	1894	87	14	16	8	2												
5	Nowy Sącz	1887	249	63	35	30	3	5	2			1	4						
6	Pilzno	1894	110	26	12	10	2			28	2			24	2				
7	Radłów	1907	78	20	20	14	3	6	3										
8	Stary Sącz	1893	84	19	12	12	3			140	6	216	7	15	8				
9	Tarnów	1882	278	42	50	18	3	12	2	250	5	890	12	18	2				
10	Tuchów	1898	35	14	9	9	3												
Razem			1113	271	183	129	24	23	10	450	15	607	23	33	5	31	4	1	4
Okręg III.																			
1	Dębica	1895	48	8	16	16	2												
2	Głogów	1908	45	80	16	16	3			60	2								
3	Gorlice	1892	174	36	12	10	3			331	12	147	4						
4	Kolbuszowa	1904	67	92	10	8	4			14	3			18	3				
5	Krosno	1893	149	49	30	9	3					851	21						
6	Leżajsk	1903	60	15	8	8	3												
7	Łańcut	1890	108	18	15	12	3			234	6	55	2	20	1	49	2		
8	Nisko	1903	140	21	26	16	2			168	4					60	4		
9	Przeworsk	1893	148	60	18	18	2			240	10								
10	Ropczyce	1894	71	26	18	18	6			34	2					22	3		
11	Rozwadow	1906	56	10	8	8	6												
12	Rzeszów	1887	282	48	35	35	6	8	8	520	9	226	12	45	2	290	5		
13	Sędziszów	1907	50	25	7	7	2												
14	Strzyżów	1899	40	4	10	10	2												
15	Tarnobrzeg	1893	122	38	16	16	5	6	2	219	8					52	2		
Razem			1555	420	245	207	52	14	5	1820	56	779	39	65	3	491	19	30	2
Okręg IV.																			
1	Cieszanów	1899	75	9	12	12	2												
2	Chyrow	1904	45	12	20	7	2			15	2								
3	Dobromil	1898	80	26	16	16	2			30	1								
4	Dynów	1905	74	26		8	2												
5	Jarosław	1899	254	43	30	10	3	6	2	14	2	176	14			60	4		
6	Jaworów	1890	103	42	25	12	3			26	2								
7	Lisko	1899	80	22	12	4	2			20	2								
8	Lubaczów	1902	110	23	16	16	2			60	2								
9	Mościska	1895	100	16	25	10	2												
10	Pnikut	1906	40	20	16	20	1												
11	Przemysł	1885	386	116	60	19	3	6	2	662	12								
12	Radymno	1893	79	25	12	8	3							20	3				
13	Rymanów	1907	65	23	16	16	4												
14	Sambor	1891	211	60	21	9	3												
15	Sanok	1890	205	60	24	12	6	6	2	165	7	540	12	30	2				
16	Sąd. Wisznia	1899	26	7	10	10	4												
17	Sieniawa	1903	64	18	10	8	2												
18	Stary Sambor	1902	90	16	8	8	3												
19	Turka n. Stryj.	1907	133	36	32	18	3	8	3	13	2					20	2		
20	Zagórz	1894	104	32	10	15	3	9	3	28	3								
Razem			2329	631	367	238	55	35	12	1033	35	716	26	77	10	80	6		

[illegible]

Okręg VII.															150	Ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Berezów niżny.	1905	62	6	15	15	2										
Bohorodczany	1907	87	16	15	8	8	24	2								
Bółszowce	1904	47	27	18	18	4										
Buczacz Δ	1894	222	29	44	8	8	10	8	106	8	247	12	6	2		
Czerniowce =	1892	151	28	26	8	2	14	2								
Delatyn O	1892	119	28	16	11	2										
Dolina Δ	1894	167	48	18	10	4										
Gwoździec Δ	1903	48	17	8	8	8										
Halicz Δ	1908	61	21	16	16	2										
Hołosków	1904	60	4	10	10	1										
Horodenka Δ	1897	150	25	20	8	8	400	12								
Kaczyka	1906	43	1													
Kałusz Δ	1894	113	40	8	8	2										
Kołomyja Δ	1885	340	90	46	12	8	15	3	400	10	28	3	17	3		
Kosów Δ	1893	94	24	16	6	4										
Kuty	1908	48	17	8	8	2										
Monasterzyska O	1902	121	29	12	8	2	7	2	28	2						
Nadwórna O	1893	85	32	26	8	3	12	2	681	19						
Obertyn =	1903	47	12	6	4	3			80	3						
Ottynia	1903	40	7	6	4	1										
Peczeniżyn Δ	1904	56	7	10	8	2										
Rożniatów	1906	49	15		5	2			80	3	28	3				
Śniatyn Δ	1892	119	19	17	11	2			680	12	180	10				
Stanisławów Δ	1884	482	86	30	30	3	18	3	560	12	805	35	57	3		
Tłumacz	1899	80	27	19	10	2										
Wyżnica	1904	20	16	12	12	2			14	1						
Zablótów Δ	1903	70	19	10	10	2			10	2						
Zaleszczyki Δ	1892	92	28	5	2	2			102	3	239	10	12	2		
Razem		3078	708	487	266	66	76	15	3065	84	1449	70	108	14	85	10
									232	11	196	17	48	79	39	888
									140	4	41	3	10	5	2	200
									1064	92	376	386	299	6997		
									178432	30292	3393	7308	10502	56481		
									51856							
									51892							
									46200	10502						
									954180							
									1289507	108864						
									93682	10224						
									15881							
									59175							
									477015	31889						
									536807							
									1182560	103161						
									3499250	581146						
									256145							
									318887							
									2362073	358500						
									1822513	248182						
									4774	1174						

Nie nadesłały sprawozdania ani odpowiedzi na kwestyionaryusz mimo poczwórnego upomnienia następujące Gniazda:

Okręg I.	Okręg II.	Okręg III.	Okręg IV.	Okręg V.	Okręg VI.	Okręg VII.
Bielsko	Brzesko	Dukla	Brzozów	Bełz	Budzanów	Delejew
Bieńczyce	Mielec	Jasło	Dubiecko	Gliniany	Czortków	Meducha
Dobczyce	Muszyna	Tyczyn	Ustrzyki dol.	Lwów II.	Mielnica	Sadagóra.
Mogila	Nieciecza			Rudki	Zbaraż	
	Wojnicz				Zborów	
	Zakliczyn					

Objasnienia znaków:

- △ Budynek własny gniazda.
 - Boisko lub plac pod budynek.
 - = Sztandar.
- Sz. A. Śląsk austriacki.

XVI. Wydawnictwa — sprawozdawca d. Wal-
lek. W r. 1908 opuścili prasę: 1. Gry i zabawy róż-
nych narodów — Cenara; 2. Zakres materiału ćwicze-
bnego dla dorostu sokolego — A. Durski; 3. Woltyże
na koniu wszere — A. Durski; 4. Ćwiczenia w sztuc-
cznym ślizganiu się na łyżwach — Cenar; 5. Zarys
szermierki na szable — Żytny; 6. Regulamin musztry —
grono związkowe; 7. Obrazy do ćwiczeń ciupagą —
Hatki; 8. dtto Taniec zbójceki — Połomskiego; 9.

Obrazy do ćwiczeń kosą — Wydlaki. Pod prasą i
w opracowaniu znajduje się 8 dzieł.

Na tem posiedzenie o wpół do 9 ej wieczór za-
kończono.

Kronika sokola.

Brzeżany. W dniu 5. kwietnia b. r. odbył się sta-
nieniem grona nauczycielskiego popis gimnastyczny, który

tak ze względu na program, jak i na wykonanie wzbu-
dził u licznie zebranej publiczności żywe zainteresowanie.
Na program złożyły się: ćwiczenia wolne, gry i zabawy
uczniów młodszych, ćwiczenia laskami przy muzyce i na
krażniku uczenie, ćwiczenia laskami przy muzyce i na
koniu wzdłuż członków Sokoła i igrzyska, piramidy
i ćwiczenia na drążku uczniów starszych. Ogólnie podo-
bały się ćwiczenia laskami uczenie i członków Sokoła,
a punktem kulminacyjnym popisu były okazałe piramidy

i popisowe ćwiczenia na drążku, wykonane z nadzwyczajną precyzją i ścisłością przez uczniów starszych.

W dniu 12. kwietnia odbyło się przy udziale około 90 członków XXIX. Walne zebranie. Z przedłożonego przez wydział sprawozdania okazuje się, że w roku ubiegłym liczyło Towarzystwo 247 członków, w tej liczbie było 55 umundurowanych, a 26 ćwiczących, z których 10 stale uczęszczało na ćwiczenia gimnastyczne. Obchodów narodowych urządzono trzy, publicznych popisów gimnastycznych cztery. Żywszy ruch gimnastyczny datuje się od chwili, gdy naczelnikiem mianowano d. Stanisława Romańskiego, który gorliwie spełnia swe obowiązki i wzbudza u młodzieży coraz większy zapał do gimnastyki. Naczelnik udziela zarazem nauki gimnastyki młodzieży gimnazjalnej w 12 godzinach tygodniowo, za co, jak również i za odnajem sali i przyrzędów pobiera Towarzystwo roczne wynagrodzenie w kwocie 2400 kor.

Wydatnie pracowała Komisja artystyczna, przysparzając Towarzystwu zwyż 1700 kor. dochodu. W zimie urządzono na boisku ślizgawkę, a obecnie zawiązuje się w łonie Towarzystwa klub cyklistów.

Po przyjęciu do wiadomości sprawozdania i udzieleniu absolutorium ustępującemu Wydziałowi, przystąpiło Walne Zgromadzenie do wyboru prezesa, wiceprezesa i wydziału.

Kamionka Strumiłowa. Życie nasze dosyć spokojne. Na walnem zgromadzeniu przypomniano sobie piękną tamtegoroczną chwilę, gdyśmy się bawili mając w gościnie druhow z Buska i Radziechowa na uroczej wyspie Bugu łącząc z zabawą zysk moralny i dochód na przyszłą sokołnię. Ruch ćwiczebny przed zlotem i festynem był tamtego roku (a tego roku co się tam dzieje? *Red.*) ożywiony, później osłabł znacznie. Dopiero energii i zachętom d. prezesa udało się go z końcem roku znowu ożywić.

Lwów III. Walne zgromadzenie odbyło się w dniu 5. kwietnia, przy dość licznych, bo prawie do połowy członków liczącym udziale. Zainteresowanie się sprawami Towarzystwa było bardzo żywe, szereg mówców uwypatniał rozwój Towarzystwa, czego główną zasługę przypisywano pozytywnej pracy Wydziału. W wyborze przeszli prawie jednogłośnie wszyscy czterej losem z Wydziału ustępujący członkowie.

Michałkowice na Śląsku austriackim. W roku 1903 założyło w Michałkowicach na Śląsku austriackim grono młodych ludzi towarzystwo „Sokół“ w tym celu, aby współrodaków do pracy nad samym sobą i ogółem zachęcić. Sokół spełniał początkowo bardzo dobrze swoje zadanie i rozwijał się pomyślnie; niestety bardzo prędko z powodu odejścia kilkunastu zdolnych przewodników i działalność kilku nowych sił nie rozumiejących wcale idei sokolej, a co gorsza, działających na jej niekorzyść, słabło i z trudem teraz powoli podnosić się może. Brakuje nam przede wszystkim zrozumienia idei sokolej u rodaków, z pośród których pewna grupa zakłada nawet towarzystwa czysto konkurencyjne, inni znowu renegację i przechodzą do miejscowego Sokola czeskiego, którego członkowie ćwiczący z samych prawie Polaków się rekrutują. Mniejszość czeska, która gwałtem gminą zawładnęła, a nawet i garstka Niemców stara się naszego Sokola we wszelki sposób zniszczyć. Sokół michałkowski wysunięty na kresach najdalej w obcy mu żywioł, zwalczać musi na każdym kroku nie do opisania trudności. Lecz „nie damy się“ a zaczepki wrogów hartują w nas ideał sokoli i do dalszej pracy zachęcają.

To też w tym roku postanowiliśmy urządzić chociaż niewielką wycieczkę sokolą po raz pierwszy w Michałkowicach a jako słabi i nieliczni zwracamy się do współdruhow z gorącą prośbą „wespzyjcie nas!“ i przybądźcie licznie na naszą wycieczkę w dniu 19. lipca 1908 w razie niepogody w dniu 26. lipca 1908.

Sokół w Petersburgu. Wydane świeżo sprawozdanie Sokola petersburskiego daje obraz jego działalności za pierwsze dwa lata istnienia towarzystwa.

Inicjatywa do założenia „Sokola“ wyszła z gron młodzieży bawiącej nad Nową, popartej przez prof. Dr. J. Ziemackiego; szczęśliwa myśl przyjęła się rychło wśród Polonii petersburskiej, która rychło opracowała statut, tak że 11. lutego 1906 odbyto pierwsze walne zebranie, które na prezesa towarzystwa powołało Dr. Ziemackiego. Działalność utrudniał brak sali gimnastycznej, to też już w maju tegoż roku powstała myśl budowy Domu sokolego.

Ostatniego marca 1907 r. urządzono uroczyste otwarcie „Sokola“; zimą odbywały się co tydzień odczyty które wygłaszali między innymi St. Dziarski, L. Jaczewski, T. Szopa, Wł. Stadnicki. Biblioteka liczy ponad 400 tomów przeważnie belletrystyki; czytelnia obfitowała w kilkanaście pism. W łonie towarzystwa istniał chór sokoli, występujący przy uroczystościach i wieczornicach sokolich.

Należało ogółem do tow. 693 członków.

Ćwiczenia odbywały się w sali „Beneze“, a brało w nich udział 70 druhow i młodzieży i 40 druhiń. Nauki udzielali pierwotnie d. J. Krajewski z Krakowa, potem d. J. Biegański z Petersburga. W oddziale konnym pod kierownictwem d. J. Jasińskiego, brało udział 12 druhow. Podjęto starania w celu zorganizowania sekcji kolarskiej, wioślarskiej, strzeleckiej i łowieckiej.

W dochodach przedstawia sprawozdanie 7941 rb. 66 kop., w rozchodach 7.860 rb. 88 kop.

Uhnów. Co znaczy sokola idea i bodaj kilka jednostek w jakiejś miejscowości, które nią się przejmą i dla niej bodaj odrobinę czasu poświęcą, tego przykładem nasze miasteczko Uhnów. W sierpniu zeszłego roku zawiązało kilka osób w Uhnowie tow. Sokół i w ciągu krótkiego czasu wzbudziło w nim takie życie, taki zapał, iż dziś Sokół nasz owdlał całym ruchem towarzyskim tutejszej polonii.

Sokół tutejszy liczy dziś 60 członków zwyczajnych, w tem 25 umundurowanych i ćwiczących, a rach kasowy dosięgnął 2.300 K. W łonie Sokola otwarto dla wszystkich przystępną czytelnię, utworzono korpus dzieci, liczący 30 malców ćwiczących się, a umundurowanych w mundury lwowskich wakacyjnych korpusów. Biedniejszą działkę umundurował Sokół własnym nakładem. Obecnie przystępujemy do zakupu domu, w którym moglibyśmy się zgromadzać do czasu, dokąd nie wybudujemy technicznie urządzonej sokołni. Urządziliśmy, jak na Uhnów, wspaniały zlot we wrześniu z. r., zwołaliśmy wiec polski w Uhnowie i skupiliśmy w sobie, mimo konkurującego z nami, chociaż już konającego kasyna — wszystkie zabawowe przedsiębiorstwa w karnawale.

Jeśli tak dalej pójdzie, to Sokół nasz będzie tworzył w Uhnowie jedyne uniwersalne polskie towarzystwo silne i z materyjalnymi zasobami i duchem prawdziwie narodowym.

Różne sprawy.

— **Wspomnienia** o pięknym zlocie sokolstwa czeskiego w Pradze wydał własnym nakładem d. Edward Kubalski, jeden z dwu sprawozdawców technicznych wysłanych na ten zlot przez nasz Związek. Oprócz pięknych opisów mieszczą się w tych „wspomnieniach“ liczne i bardzo trafne uwagi, zaprawione tu i ówdzie lekkim sarkazmem, niestety, uzasadnionym, ile razy przyjdzie porównać naszą sennosć i nasze niedostatki z pełną świadomością i celowością pracą druhow czeskich.